Cod ECLI ECLI:RO:TBBUC:2017:007.001358
Dosar nr. 41690/3/2016

ROMÂNIA
TRIBUNALUL BUCUREŞTI
SECŢIA A II-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL
Sentinţa civilă Nr. 1358
Şedinţa publică de la 03.03.2017
Completul compus din:
PREŞEDINTE: Mihai Drăguţescu
GREFIER: Andrei Roberto Gavra

Pe rol soluţionarea acţiunii formulată de reclamanta ASOCIATIA BANKWATCH ROMANIA în contradictoriu cu pârâţii AGENŢIA DE PROTECŢIE A MEDIULUI GORJ şi SC COMPLEXUL ENERGETIC OLTENIA SA, având ca obiect suspendare executare act administrativ acord nr.4/2016.

Dezbaterile asupra cauzei au avut loc în şedinţa publică din data de 22.02.20107, fiind consemnate în încheierea de şedinţă de la aceea data, care face parte integrantă din prezenta hotărâre, când Tribunalul, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunţarea la data de 03.03.2017 când, deliberând în aceeaşi compunere, hotărăşte următoarele:

TRIBUNALUL

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Bucureşti la data 11.11.2016, reclamanta Bankwatch România a solicitat instanţei, în temeiul art.14 din Lg.554/2004 a contenciosului administrativ, în contradictoriu cu Agenţia de Protecţie a Mediului şi SC Complexul Energetic Oltenia SA ca, prin hotărârea ce se va pronunţa să se dispună:

Suspendarea acordului de mediu nr. 4/2016 emis pentru continuarea lucrărilor miniere în perimetrul de licenţă al UMC Lupoaia, pentru următoarele motive:

I.Caz bine justificat:

La data de 19.03.2015 au fost publicate pe site-ul APM Gorj anunţurile privind depunerea solicitării de emitere a acordurilor de mediu pentru proiectele:

1. Continuarea lucrărilor miniere în perimetrul de licenţă pentru UMC Pinoasa propus a fi amplasat pe teritoriul Comunelor Câlnic, Fărcăşeşti şi Negomir, Judeţul Gorj, titular SC CEO SA
2. Continuarea lucrărilor miniere în perimetrul de licenţă pentru UMC Tismana II, amplasament Comuna Câlnic, Jud Gorj, titular SC CEO SA
3. Continuarea lucrărilor miniere în perimetrul de licenţă pentru UMC Tismana I, amplasament Comuna Câlnic, Jud Gorj, titular SC CEO SA
4. Continuarea lucrărilor miniere în perimetrul de licenţă pentru UMC Roşia, propus a fi amplasat în extravilanul Comunei Fărcăşeşti, Jud Gorj, titular SC CEO SA
5. Continuarea lucrărilor miniere în perimetrul de licenţă pentru Jilţ Nord, propus a fi amplasat Comuna Mătăsari, Jud Gorj, titular SC CEO SA
6. Continuarea lucrărilor miniere în perimetrul de licenţă pentru Jilţ Sud, propus a fi amplasat Comuna Mătăsari, Jud Gorj, titular SC CEO SA
7. Continuarea lucrărilor miniere în perimetrul de licenţă pentru UMC Peşteana - Sector Peşteana Sud, Jud Gorj, titular SC CEO SA '
8. Continuarea lucrărilor miniere în perimetrul de licenţă pentru UMC Roşiuţa, Jud Gorj, titular SC CEO SA
9. Continuarea lucrărilor miniere în perimetrul de licenţă pentru UMC Peşteana - Sector Peşteana Nord, Jud Gorj, titular SC CEO SA.

10. Continuarea lucrărilor miniere în perimetrul de licenţă pentru UMC Lupoaia, Jud Gorj, titular SC CEO SA.

În data de 01.04.2015, după 10 zile de la data depunerii solicitării de emitere a acordului de mediu, au fost publicate pe site îndrumările pentru proiectele numerotate de la 1 la 10.

Nu au fost publicate şi nici nu au fost comunicate deciziile de încadrare pentru aceste proiecte.

Pentru cariera Lupoaia nu au fost adoptaţi indicatori tehnico - economici, făcându-se referire la indicatorii adoptaţi în anul 1984. Or, este limpede că în condiţiile economiei de piaţă din 2016 indicatorii tehnico-economici din economia de tip socialist din 1984, nu mai corespund. în consecinţă, cariera are o cauză falsă, fără justificare din punct de vedere economic, fără studiu de fezabilitate.

Cu toate că publicul interesat a contestat modalitatea de consultare şi au fost făcute observaţii pertinente cu privire la calitatea raportului de mediu care a stat la baza emiterii actului administrativ atacat, toate acestea nu au fost luate în considerare, fiind în mod nelegal emis acordul de mediu.

Din analiza procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectele menţionate rezultă următoarele

1. Îndrumarele nu au fost realizate în cadrul unei proceduri de consultare a publicului

2. Decizia de încadrare nu a fost comunicată publicului, care nu a avut oportunitatea de a participa la luarea deciziei.

3. Nu au fost comunicate publicului anexele la raportul de evaluare a impactului asupra mediului, la care se face referire în raport şi nici completările documentaţiei menţionate pe prima pagină a acordului de mediu.

4. Nu au fost evaluate efectele cumulative ale tuturor carierelor si instalaţiilor industriale din zonă. Au fost evaluate numai 6 cariere, în ceea ce priveşte poluarea produsă de termocentralele din zonă, nu au fost calculaţi nici un fel de parametri al emisiilor de gaze cu efect de seră, pulberi în suspensie, al transporturilor de materie primă, etc.

5. În ceea ce priveşte evaluarea impactului asupra factorilor de mediu inclusiv asupra sănătăţii umane:

a) Analiza este realizată la nivel foarte general. Toate concluziile ştiinţifice se bazează pe date adunate din alte studii/rapoarte vechi, de multe ori chiar mai vechi de 20 de ani şi care nu au fost puse la dispoziţia publicului. Chiar şi datele privind sănătatea oamenilor din zonă se bazează pe rapoarte din anii 2005 - 2009. Concluziile rapoartelor cu privire la sănătatea umană, concluzii identice în toate rapoartele, sunt hilare. Studiile apreciază că îmbolnăvirile se datorează mai curând traficului decât impactului emisiilor generate de extracţia şi arderea cărbunelui. Se ignoră astfel rapoarte şi documentare ştiinţifice recunoscute cu privire la impactul acestor emisii asupra sănătăţii umane (http://faracarbune.ro/cum-ne-imbolnavesc-termocentralele/). Proiectul nu este descris în mod complet făcându-se de multe ori referire la zone ale carierei sau elemente care nu sunt nicăieri explicate. De asemenea, acordul de mediu menţionează ca dată de deschidere a lucrărilor perioade anterioare emiterii acordului de mediu (în speţă 2013), deşi nu este legală începerea construcţiei carierei anterior obţinerii acordului de mediu. Nu au fost obţinute toate avizele necesare pentru obţinerea acordului de mediu.

b) Expertul care a realizat studiile este o companie cu acelaşi acţionar ca şi beneficiarul. Ca urmare acesta nu este independent, nu este obiectiv, aflându-se în conflict de interese.

c) Nu există aviz de gospodărire a apelor şi nici măsuri de protecţie a deteriorării calităţii apelor subterane sau de suprafaţă, inclusiv a calităţii apei potabile.

6. Felierea proiectului

a. Părţi importante ale acestui proiect, cum ar fi construirea depozitului de cărbune care ar deservi carierele învecinate sau refacerea canalelor de gardă, precum şi lucrările de refacere a

mediului post închidere, sunt evaluate separat şi singular. Prin Ordinul 135/2010 privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice şi private, art. 5 al.3, este interzisă fragmentarea proiectelor şi realizarea unei proceduri de evaluare a impactului asupra mediului, separată pentru fiecare bucată.

b. Proiectul a fost supus evaluării de mediu numai pentru suprafaţa pe care se doreşte în prezent extinderea carierei. Cu toate acestea perimetrul minier stabilit prin licenţa de exploatare este mult mai mare. Evaluarea de mediu trebuia să aibă ca obiect întreg proiectul minier şi numai o bucăţică pe care se doreşte extinderea la acest moment.

c.Impactul depozitelor de cărbune necesare pentru acest proiect, menţionate în acordul de mediu, nu sunt analizate în documentaţie, deşi ar fi trebuit ca pentru aceste depozite de cărbune evaluarea impactul asupra mediului să fie făcută în cadrul aceleiaşi proceduri privind extinderea carierei de lignit. De asemenea, impactul haldelor de steril nu a fost analizat.

7. Sunt încălcate dispoziţiile avizului de mediu pentru Strategia energetică a **României**, nr 10938/10.12.2012

8. Acordul de mediu se întemeiază pe o strategie a industriei miniere 2012 - 2035 care nu a fost niciodată adoptată de Guvernul României

9. Nu există o hotărâre de guvern care să aprobe scoaterea din circuitul **civil** al suprafeţei de pădure ce urmează a fi defrişată deşi este vorba de peste 10 ha teren.

10. Publicul nu a fost consultat, nefiindu-i pusă la dispoziţie întreaga **documentaţie** relevantă.

11. Ariile protejate nu au fost luate în considerare nefiind dispuse măsuri **de protecţie** pentru speciile protejate

A mai arătat cu privire la necesitatea extracţiei de lignit, în prezent jumătatea din cantitatea de cărbune extrasă este pe stoc ca urmare a scăderii cererii de lignit. **în** aceste condiţii rezultă că este inutilă distrugerea mediului pentru extinderea caierelor de lignit. Acest fapt este confirmat şi prin preluarea unor indicatori tehnico-economici din 1984, care nu mai corespund realităţii economice din 2016.

II. Paguba iminentă

Efectele produse de acordul de mediu vor conduce la: obţinerea de documentaţii subsecvente întemeiate pe un acord de mediu emis în mod nelegal, care permite activităţi care vor prejudicia iremediabil calitatea mediului. Dispoziţiile acordului de mediu sunt finale, ele nu mai pot fi modificate ulterior, astfel încât cariera va fi executată fără nici un fel de măsuri de reducere a impactului carierei asupra mediului. Astfel, întreaga suprafaţă de 1028 ha ce face obiectul acestui acord de mediu va fi excavata. 565.05 ha de pădure vor fi defrişate. înainte ca instanţa să se pronunţe pe fondul cauzei. Vor fi afectate iremediabil speciile protejate din apropiere, ca si sănătatea locuitorilor. Admiterea acţiunii şi anularea acordului de mediu va interveni mult prea târziu pentru că nu se vor mai putea lua măsuri de protecţie a factorilor de mediu, aceştia fiind deja distruşi. Refacerea mediului la aceeaşi calitate este imposibilă.

Ca urmare, se impune, în temeiul principiului precauţiei în luarea deciziilor, suspendarea acordului de mediu pentru a preveni pagubele produse de acţiunea nelegală de defrişare, îndepărtare a solului fertil şi de excavare.

În drept au fost invocate dispoziţiile :HG 445/2009, Ordinul 135/2010, OUG 57/2007, Ordinul 19/2010, Lg. 107/1996, art. 14 din lg.554/2004.

Analizând actele dosarului, instanţa reţine că pârâta Agenţia pentru Protecţia Mediului Gorj a emis pentru beneficiarul Societatea Complexul Energetic Oltenia SA Acordul de Mediu nr 4 din 19.04.2016, pentru proiectul „Continuarea lucrărilor miniere în perimetrul de licenţă al UMC Lupoaia".

Reclamanta Asociaţia Bankwatch România, asociaţie non-profit cu obiect de activitate în domeniul protecţiei mediului, a formulat prezenta cerere de suspendare a executării Acordului de mediu nr.4 din 19.04.2016, pe care instanţa, pentru motivele ce vor fi menţionate, o apreciază ca fiind întemeiată.

Potrivit art.14 alin.1 din Lg. nr.554/2004, legea contenciosului administrativ, "*în cazuri bine justificate şi pentru prevenirea unei pagube iminente, după sesizarea, în condiţiile art. 7 a autorităţii publice care a emis actul sau a autorităţii ierarhic superioare, persoana*

vătămată poate să ceară instanţei competente să dispună suspendarea executării actului administrativ unilateral până la pronunţarea instanţei de fond".

Prevederile legale mai sus menţionate stabilesc condiţiile în care se poate admite, deci, cererea de suspendare a executării actului administrativ: formularea plângerii prealabile, pe de-o parte şi invocarea unui caz bine justificat şi a unei pagube iminente, pe de altă parte.

În cauza de faţă, cererea reclamantei întruneşte toate aceste condiţii, astfel cum rezultă din probele administrate.

Reclamanta a formulat plângere prealabilă împotriva Acordului de mediu nr.4/2016, plângere înregistrată sub nr.72 din 02.11.2016 la Agenţia de Protecţia Mediului Gorj filele 52 – 56 vol.I dosar.

Cazul justificat presupune că este probată de la început o îndoială puternică asupra legalităţii actului şi care face ca motivele suspendării să apară ca temeinice, iar în cazul de faţă, instanţa apreciază că, la nivel de aparenţă, a fost probată nelegalitatea actului emis de Agenţia de Protecţia Mediului Gorj în beneficiul pârâtei Societatea Complexul Energetic Oltenia SA.

Trebuie menţionat că instanţa va analiza critica de legalitate doar de pe poziţia aparenţei legalităţii /nelegalităţii actelor, „pipăind fondul", în condiţiile în care probatoriul administrat, specific unei cereri de suspendare a executării, nu implică probe aprofundate şi, cu atât mai puţin probe tehnice.

Se observă prin lecturarea actului, că acesta a fost emis pentru proiectul „Continuarea lucrărilor miniere în perimetrul de licenţă al UMC Lupoaia", titular fiind Societatea Complexului Energetic Oltenia SA – Sucursala Divizia Minieră Tg-Jiu – Unitatea Minieră de Carieră Lupoaia având amplasamentul jud. Gorj oraşul Motru şi localitatea Cătunele, în scopul: *stabilirii condiţiilor şi a măsurilor pentru protecţia mediului care trebuie respectate pentru realizarea proiectului ce prevede: executarea lucrărilor în vederea extracţiei lignitului în perimetrul de licenţă analizat, extracţia lignitului, transportul şi haldarea sterilului (solul de deasupra stratului de cărbune), transportul şi depozitarea lignitului, reconstrucţia ecologică a terenurilor afectate.*

Potrivit dispoziţiilor art.2 pct.3 din OUG nr.195/2005 privind protecţia mediului, actualizată, *„Acordul de mediu reprezintă actul administrativ emis de autoritatea competentă pentru protecţia mediului, prin care sunt stabilite condiţiile şi, după caz, măsurile pentru protecţia mediului, care trebuie respectate în cazul realizării unui proiect."*

Conţinutul-cadru al acordului de mediu este prevăzut în Anexa nr.18 din Metodologia de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice şi private, aprobată prin Ordinul ministrului Mediului şi Pădurilor nr.135/2010 cuprinzând următoarele elemente:

(1) *Acordul de mediu are conţinutul-cadru prevăzut în anexa nr. 18.*

(2) *Acordul de mediu cuprinde cel puţin:*

a) *cerinţe specifice în scopul asigurării protecţiei elementelor de mediu pe perioada realizării proiectului, inclusiv a organizării de şantier, precum şi pe perioada desfăşurării activităţii, demolării/dezafectării, după caz, incluzând toate condiţiile necesar a fi îndeplinite de titularul proiectului;*

b) *concluziile analizei raportului de securitate, după caz;*

c) *principalele motive şi considerente pe baza cărora a fost emis, inclusiv informaţii cu privire la desfăşurarea procesului de implicare a publicului şi a modului în care observaţiile publicului interesat au fost luate în considerare;*

d) *descrierea principalelor măsuri pentru evitarea, reducerea şi, dacă este posibil, compensarea efectelor adverse majore asupra mediului în timpul realizării proiectului, inclusiv a organizării de şantier, a desfăşurării activităţii, demolării/dezafectării, cerinţele legislaţiei comunitare specifice, după caz.*

Aparenţa de nelegalitate a Acordului de mediu nr.4/2016 rezultă din două aspecte: un aspect formal, al inexistenţei unor acte necesare pentru emiterea acestuia şi cel de-al doilea priveşte faptul că, deşi sub aspect formal conţine anumite componente (altele decât cele lipsă), acestea apar ca fiind specificate cu încălcarea unor dispoziţii legale sau, cel puţin, prin nerespectarea unor condiţii minimale necesare pentru emiterea legală.

Proiectul în vederea căruia este emis Acordul de Mediu nr. 4 este exploatarea minieră (continuarea acesteia) în perimetrul de licenţă al UMC Lupoaia, care este cel mai mare perimetru şi cea mai mare exploatare din lista publicată de APM Gorj în data de 19.03.2015 pe site-ul său, privind exploatările din perimetrele de licenţă din sol, aspect ce rezultă din chiar conţinutul Acordului de mediu nr.4/2016 – la pagina 19 din acord se menţionează, la capitolul Impactul direct, indirect şi cumulat cu al celorlalte activităţi existente în zonă: Lupoaia, în kmp are 23,679, constituind împreună cu cariera Roşiuţa, bazinul minier Motru.

Un prim aspect de nelegalitate, decurgând din lipsa unui act esenţial pentru emiterea acordului este nedepunerea unui certificat de urbanism de către Societatea Complexul Energetic Oltenia SA în vederea obţinerii avizului de mediu, în faza etapei de încadrare.

Dispoziţiile art.8 din Ordinul nr.1284/2010 de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice şi private, ordin emis de ministrul Mediului şi Pădurilor sunt în sensul următor:

„1) Pentru realizarea etapei de evaluare iniţială, titularul proiectului solicită emiterea acordului de mediu la autoritatea judeţeană pentru protecţia mediului, prin depunerea unei notificări privind intenţia de realizare a proiectului, însoţită de certificatul de urbanism emis în condiţiile legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcţii, planurile anexă la acesta şi dovada achitării tarifului aferent acestei etape."

În întâmpinarea formulată în prezenta cauză, însăşi beneficiarul acordului descrie situaţia de fapt confirmată de actele dosarului, arătând că a solicitat declanşarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, iar *„Agenţia pentru Protecţia Mediului, apreciind că:*

- *proiectul intră sub incidenţa HG nr.445/2009 privind evaluarea impactului asupra unor proiecte publice şi private asupra mediului fiind încadrat în Anexa nr.1, pct.19,*
- *proiectul nu intră sub incidenţa art.28 din OUG nr.57/2007 privind regimul ariilor protejate,*

a decis necesitatea declanşării procedurii de evaluare a impactului asupra mediului (pct.1 de mai sus) pentru proiectul „Continuarea lucrărilor miniere în perimetrul de licenţă al UMC Lupoaia" fiind emisă Decizia etapei de evaluare nr.1363/17.02.2015."

Această procedură a fost efectuată în aplicarea dispoziţiilor art.12 din Ordinul nr.1284/2010 al ministrului Mediului şi Pădurilor:

„Art. 12. - (1) În urma parcurgerii etapei de încadrare în procedurile de evaluare a impactului asupra mediului şi ale evaluării adecvate, autoritatea competentă pentru protecţia mediului decide, după caz:

a) efectuarea evaluării impactului asupra mediului şi a evaluării adecvate pentru proiectele:

*(i) prevăzute în anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului **nr. 445/2009**, precum şi pentru proiectele prevăzute în anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 445/2009, pentru care s-a luat decizia că este necesară efectuarea evaluării impactului asupra mediului;*

Beneficiarul acordului de mediu, ca şi emitentul acestuia afirmă că nu s-a depus certificat de urbanism la etapa de încadrare pentru că acesta nu ar fi necesar, din interpretarea art.8 din ordinul nr.1284/2010, este solicitat, în opinia pârâtei SCE Oltenia SA, doar în cazul autorizării executării lucrărilor de construcţii – argument invocat în întâmpinare şi în concluziile scrise – fila 65 vol.III, verso.

Prezenta instanţă nu este de acord cu acest punct de vedere, se observă foarte uşor că menţiunea privind „autorizarea executării lucrărilor de construcţii" este folosită pentru a reda titulatura actului normativ – legea – în baza căruia şi în condiţiile căreia este emis actul a cărei

depunere se solicită: *„însoţită de certificatul de urbanism emis în condiţiile legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcţii, planurile anexă la acesta şi dovada achitării tarifului...”*

În loc de a formula articolul „se depune certificatul de urbanism emis în baza Lg. nr.50/1991” s-a folosit sintagma „emis în baza legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcţii”, interpretarea pârâtei că numai în cazul în care se solicita declanşarea etapei de evaluare pentru proiect ce implica autorizarea unor lucrări de construcţii este, în opinia prezentei instanţe, bazată pe o interpretare eronată, restrictiv nejustificată, a legii.

De altfel, certificatul de urbanism se poate emite şi în situaţia în care nu se solicită autorizarea pentru executarea unor lucrări de construcţii ci doar ca simplu act de informare, astfel cum este şi definit prin art.6 din Lg. nr.50/1991 şi art. din Lg. nr.350/2001 privind urbanismul şi amenajarea teritoriului.

Dispoziţiile cunoscute ale Lg. nr.50/1991 şi ale Lg. nr.350/2001 privind urbanismul şi amenajarea teritoriului recunosc certificatului de urbanism funcţia primordială de act de informare, ce poate fi urmat sau nu de autorizarea pentru executarea construcţiilor.

Or, în cazul de faţă, nu numai în litera legii, dar şi în spiritul său, chiar dacă nu era urmat de solicitări privind autorizarea edificării unor construcţii, dispoziţiile art.8 apar cu o aplicare justificată în sensul solicitării certificatului de urbanism

În opinia prezentei instanţe, dincolo de existenţa unei formule clare în sensul necesităţii depunerii certificatului de urbanism, deci de solicitarea legală, care există, aşa cum s-a citat anterior, şi din perspectiva oportunităţii apare ca imperios necesară depunerea certificatului de urbanism care prezintă triada de informaţii - juridică, economică şi tehnică - absolut necesară pentru un proiect de exploatare a solului şi subsolului cum este exploatarea minieră – cariera Lupoaia.

În situaţia în care există şi impact asupra aşezărilor umane, aşa cum se menţionează în acordul de mediu, apare ca fiind absolut justificată depunerea în etapa de încadrare, a certificatului de urbanism şi a planurilor anexă la acesta.

Procedura de emitere a acordului de mediu presupune evaluarea de mediu, pe care, în prezenta cauză, pârâta Agenţia pentru protecţia Mediului Gorj, apreciind-o necesară proiectului, a declanşat-o, aşa cum a menţionat chiar pârâta S CEO Oltenia SA.

Evaluarea de mediu constă în elaborarea raportului de mediu, consultarea publicului şi a autorităţilor publice interesate de efectele implementării planurilor şi programelor, luarea în considerare a raportului de mediu şi a rezultatelor acestor consultări în procesul decizional şi asigurarea informării asupra deciziei luate.

Procedura de evaluare de mediu pentru planuri şi programe se realizează în trei etape:
- **etapa de încadrare** în procedura evaluării de mediu,
- **etapa de definitivare** a proiectului de plan şi a elaborării raportului de mediu,
- **etapa de analiză** a calităţii raportului de mediu.

Conform **primei etape** a evaluării de mediu, titularul planului sau programului este obligat să notifice în scris autoritatea competentă pentru protecţia mediului şi să informeze publicul asupra iniţierii procesului de elaborare a planului sau programului şi realizării primei versiuni a acestuia, prin anunţuri repetate în mass-media şi prin afişarea pe pagina proprie de internet (sau a autorităţii, în cazul în care nu are pagină proprie).

Odată cu notificarea, titularul înaintează autorităţii competente de mediu şi prima versiune a planului/programului. Este recomandat ca documentaţia să fie transmisă în cel puţin două exemplare, unul fiind necesar autorităţii pentru analiză, celalalt urmând a fi pus la dispoziţia publicului.

În cadrul documentaţiei se depune certificatul de urbanism, în condiţiile art.8 din Ordinul nr.1284/2010, iar ulterior depunerii documentaţiei complete, publicul are la dispoziţie

un interval de timp de 15 zile calendaristice pentru a transmite comentarii şi sugestii autorităţii de mediu.

În continuare, autoritatea de mediu, în cazul de faţă Agenţia pentru Protecţia Mediului Gorj emite decizia motivată de încadrare/supunere sau nu la procedura **de evaluare de mediu** pentru planuri şi programe, conform HG nr.1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri şi programe, care transpune Directiva 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri şi programe asupra mediului.

În consecinţă, se constată că în procedura de emitere a Acordului de mediu nr.4/2016, mai exact în prima etapă, nu a fost depus, nu a fost utilizat un certificat de urbanism privind teritoriul, zona ce urma să constituie exploatarea minieră, astfel că, cel puţin la nivel de aparenţă, lipseşte un element de legalitate de natură procedurală, cerut de dispoziţiile legale incidente, pentru emiterea actul a cărei suspendare se solicită în prezenta cauză.

De asemenea, un alt act ce a lipsit din documentaţia depusă în vedere emiterii acordului pentru mediu este avizul de gospodărire a apelor la momentul declanşării procedurii şi efectuării evaluării impactului asupra mediului, aspect ce rezultă clar din compararea datelor obiective ale procedurii: pârâta S CE Oltenia SA a declanşat procedura prin notificarea efectuată de operator la APM Gorj la 09.02.2015 sub nr.1363 şi a fost emisă decizia etapei de evaluare iniţială la 20.02.2015, iar ulterior memoriul de prezentare a proiectului este depus la 03.03.2015.

Autorizaţiile de Gospodărire a Apelor invocate de către pârâta S CE Oltenia SA sunt nr.340/15.10.2015 şi nr.31.10.2016, adică ulterioare etapelor de încadrare şi evaluare a impactului asupra mediului – raportul privind impactul asupra mediului este afişat la 02.09.2015 pe site-ul APM Gorj, adică înainte de obţinerea primei autorizaţii de gospodărire a apelor, cu atât mai mult înaintea celei de-a doua, din 31.10.2016, deşi evaluarea impactului asupra reţelei de ape era deja efectuat.

Aparenţa de nelegalitate mai apare şi în legătură cu două elemente ce se conjugă pentru a pune în discuţie lipsa unui alt act, respectiv o hotărâre de guvern.

În Acordul de mediu se menţionează la *„Etapa de pregătire a câmpului minier pentru exploatare"*, *„Defrişarea vegetaţiei existente"*, descrisă ca operaţiuni în sensul că *„va cuprinde fazele de: doborâre; curăţare de crăci şi fasonare parţială (secţionarea coroanei sau părţi din coroană a arborilor)*, iar suprafaţa pe care se va desfăşura defrişarea este menţionată ca fiind 567,07 ha: *„Defrişarea presupune tăierea vegetaţiei forestiere de pe suprafaţa de 567,07 ha...Terenurile silvice ce urmează a fi defrişate sunt situate în limita administrativă a comunei Cătunele şi oraşul Motru, jud. Gorj, iar din punct de vedere al cadastrului forestier se situează pe raza Ocolului silvic Motru."*

Nu există însă, hotărâre de guvern emisă pentru scoaterea definitivă a terenului ocupat de vegetaţie, din fondul forestier.

Potrivit disp. art. 40 lit. b din codul silvic(legea nr. 46/2008) *„Solicitările de scoatere definitivă sau de ocupare temporară de terenuri din fondul forestier, în condiţiile prevăzute la art. 36-39, cu acordul proprietarului şi avizate favorabil de ocolul silvic care asigură administrarea, precum şi serviciile silvice, după caz, de Regia Naţională a Pădurilor - Romsilva, în cazul terenurilor din fondul forestier proprietate publică a statului, şi de subunităţile teritoriale de specialitate ale autorităţii publice centrale care răspunde de silvicultură, se aprobă de:*

a)conducătorul autorităţii publice centrale care răspunde de silvicultură, pentru suprafeţe de până la 10 ha, cu posibilitatea delegării de competenţă conducătorilor subunităţilor teritoriale de specialitate ale autorităţii publice centrale care răspunde de silvicultură, până la suprafaţa de 1 ha;

b) Guvern, la propunerea autorităţii publice centrale care răspunde de silvicultură, pentru suprafeţe de peste 10 ha."

Aşa cum s-a arătat, suprafaţa terenului ocupat de vegetaţie forestieră, în legătură cu care se emite Acordul de mediu nr.4/2016 este de 567,07 ha astfel că este necesară emiterea hotărârii de guvern în vederea defrişării pentru extinderea carierei de exploatare, act ce, de asemenea, lipseşte din documentaţia depusă pentru emiterea acordului de mediu.

Lipsa unui asemenea act, care are în vedere suprafaţa întreagă supusă defrişării are legătură cu un alt aspect de nelegalitate, legat de ceea ce reclamanta a denumit ca fiind „felierea proiectului", evaluarea de mediu neavând în vedere şi ne-evaluând componente importante ale proiectului, nefiind o analiză exhaustivă la nivel de întreg a proiectului, pentru că Acordurile de mediu sunt emise separat, pe fiecare carieră în parte – 1-10, continuare lucrări miniere în perimetrele aparţinând SC CEO SA fără a analiza efectul cumulat al acestora, deşi sunt plasate toate în acelaşi bazin minier al judeţului Gorj.

De asemenea, tot ca element obiectiv privind conţinutul acordului, lipseşte evaluarea efectului asupra mediului a depozitului de cărbune ce trebuie să deservească exploatarea minieră, această evaluare nu este identificată în cuprinsul acordului de mediu, iar lucrările post închidere sunt evaluate separat şi fiecare singular, fără o analiză a efectului cumulat, deşi potrivit art.5 alin.3 din Ordinul nr.135/2010, este interzisă fragmentarea proiectelor.

Astfel, conform acestui articol, ***(3)*** *În situaţia în care o investiţie se realizează etapizat sau se amplasează pe terenuri aflate în raza teritorială a mai multor unităţi administrativ-teritoriale învecinate,* ***evaluarea impactului asupra mediului se realizează pentru întreaga investiţie.***

Or, pornind din Nord spre Sud, UAT Câlnic este învecinată cu UAT Peşteana, aceasta, la rândul ei cu UAT Roşiuţa, care este plasată lângă exploatarea Motru, conţinând şi carierea Lupoaia, însă pentru fiecare dintre exploatările menţionate s-au solicitat (şi s-au obţinut) acorduri de mediu separate, bazate pe evaluarea impactului asupra mediului realizat nu prin efectul cumulat al acestor exploatări, ci luate *ut singuli*.

Alt aspect pe care se susţine aparenţa de nelegalitate, respectiv cazul justificat, priveşte faptul că Acordul de mediu nr.4/2016 este emis în urma analizei impactului asupra mediului fără a folosi date acurate: în partea ce evidenţiază proiectul ce se află în derulare şi pentru continuarea căruia este necesară emiterea acordului de mediu, pentru cariera Lupoaia nu sunt indicaţi indicatori tehnico–economici actuali, actualizaţi, ci chiar în Acordul de mediu nr.4/2016 se menţionează că se iau în considerare pentru obiectivul minier, indicatori tehnico-economici aprobaţi înainte de 1989, prin acte ale administraţiei publice centrale: *„indicatorii tehnico-economici ai investiţiei au fost aprobaţi cu HCM (Hotărârea Consiliului de Miniştri) nr.33/1984"* – fila 1 verso din acordul de mediu nr.4/2016.

În consecinţă, pentru evaluarea impactului asupra mediului se analizează activitatea SCE Oltenia SA pe baza indicatorilor tehnico-economici aprobaţi în anul 1984, or, în acest condiţii, proiecţia asupra efectelor privind mediu, pentru că aceasta este evaluarea impactului asupra mediului, nu este adaptată situaţiei reale de pe teren, decât în eventualitatea că planurile, proiectele şi evoluţia exploatării miniere a fost, este şi va fi în continuare conform acestor indicatori aprobaţi în anul 1984, aspect asupra cărora pârâţii nu au formulat apărări.

În ceea ce priveşte necomunicarea Deciziei de încadrare către public, la fel ca şi argumentul reclamantei că nu au fost comunicate publicului anexele la raportul de evaluare a impactului asupra mediului, la care se face referire în raport şi nici completările documentaţiei menţionate pe prima pagină a acordului de mediu, instanţa nu va reţine aceste argumente ale aparenţei de nelegalitate, din contră, la nivel de aparenţă consideră că, sub acest aspect, APM Gorj a respectat etapele legale ale procedurii – la data de 20.03.2015, pe site-ul APM Gorj s-a afişat Îndrumar etapa de definire, la 02.09.2015 s-a afişat Raportul privind impactul asupra mediului, s-au efectuat publicaţiile în ziarele de tiraj local din Gorj (Gorj exclusiv) şi au avut loc dezbateri publice.

Instanţa va reţine însă inexistenţa actelor menţionate anterior din documentaţia depusă pentru parcurgerea etapelor de procedură în vederea emiterii acordului de mediu, apreciind că, la nivel de aparenţă, nu au fost respectate condiţiile legale pentru emiterea Acordului de mediu nr.4/2016, ceea ce se constituie în cazul justificat solicitat drept condiţie pentru suspendarea executării actului administrativ.

În ceea ce priveşte ultima condiţie necesară pentru a dispune suspendarea executării unui act administrativ, aceasta este „paguba iminentă" astfel cum este definită de art. 2 lit. ş) din lege ca fiind *„prejudiciul material viitor şi previzibil sau, după caz, perturbarea previzibilă gravă a funcţionării unei autorităţi publice sau a unui serviciu public."*

În cazul litigiilor de mediu, paguba iminentă are o natură specifică, este considerată ca fiind „reprezentată de vătămări ale mediului, de natură să ducă la deteriorarea mediului şi la periclitarea principiului dezvoltării durabile" - a se vedea Decizia civilă nr.206/13.01.2012, irevocabilă, a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, pronunţată în Dosar nr.4803/2/2010 – filele 7479 dosar, vol.III.

În cazul de faţă, acordul de mediu are în vedere defrişarea suprafeţei de 567 ha, operaţiune ireversibilă în situaţia punerii în executare, (chiar şi reîmpădurirea nu poate avea acelaşi efect cu defrişarea de pădure seculară) eventuala executare a operaţiunilor pentru care s-a emis acordul de mediu putând avea loc, dacă se va considera că actul întruneşte condiţiile de legalitate şi temeinicie, după pronunţarea în mod definitiv de către instanţele ce vor soluţiona pe fond litigiul privind anularea Acordului de mediu nr.4/2016.

În consecinţă, instanţa, constatând ca fiind întrunite toate condiţiile solicitate de art.14 alin.1 din Lg. nr.554/2004, pentru prevenirea unei pagube iminente şi fiind vorba de un caz bine justificat, va dispune suspendarea executării Acordului de mediu nr.4/2016 emis de Agenţia pentru Protecţia Mediului Gorj pentru proiectul "Continuarea lucrărilor miniere în perimetrul de licenţă al UMC Lupoaia" până la pronunţarea instanţei de fond.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂŞTE

Admite acţiunea formulată de reclamanta ASOCIATIA BANKWATCH ROMANIA, cu sediul în sector 6, Bucureşti, STR.BOIŞOARA, nr. 24, ap. 2, în contradictoriu cu pârâţii AGENŢIA DE PROTECŢIE A MEDIULUI GORJ, cu sediul în TÂRGU JIU, STR.UNIRII, nr. 76, Judeţ GORJ şi SC COMPLEXUL ENERGETIC OLTENIA SA, cu sediul în TÂRGU JIU, STR. ALEXANDRU IOAN CUZA, nr. 5, Judeţ GORJ.

Suspendă executarea Acordului de mediu nr. 4/2016 emis de Agenţia pentru Protecţia Mediului Gorj pentru proiectul "Continuarea lucrărilor miniere în perimetrul de licenţă al UMC Lupoaia" până la pronunţarea instanţei de fond.

Cu recurs, în 15 zile de la comunicare.

Recursul se depune la Tribunalul Bucureşti - Secţia a II-a.

Pronunţată în şedinţa publică azi, 03.03.2017.

PREŞEDINTE,
Mihai Drăguţescu

GREFIER,
Andrei Roberto Gavra

Red. M.D.
Lucrat .....comunicări .....